

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Manuum & brachiorum compensatio admiranda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

dentius, alter demissiùs orat. Sed hoc nunc non agimus, corporis defectum ostendimus mentis intentione, industriaque naturæ, aut beneficio Numinis compensatum.

Et quia de brachijs mentio facta est, manusque quæ sunt, vt Philosophus ait, instrumenta instrumentorum, sine brachijs haberi non possunt, afferam & hic exempla partim à me visa, partim ab alijs narrata, quæ mirificam quandam, etiam in his maximè necessarijs membris, naturæ industriam compensationemque ostendunt. Quippe nati sunt, qui vtraque manu, immò ambobus brachijs carentes, pedibus omnia ferè ea, quæ alij manibus, quàm dexterrimè perfecerunt. Atque vt paulò superiùs à me dicta confirmem, Oder tradit, in regia magni Cham, non paucos inuentos esse, qui brachijs priuati, pedibus nulla prorsus minore agilitate, quàm reliqui manibus sagittam longissimè euibrarent. Et Cælius quoque cum Dione refert, inter munera Augusto ab Indis missa, fuisse & adolescentulum sine humeris, qui tamen pedibus manuum functionem obiret. Namque arcum intendebat, sagittas etiam excutiens. Quin & tubas instabat. Sed meos oculos testes adducam, & rem visam, non fama duntaxat acceptam referam. Anno Christi 1628. Ingolstadtij, in Collegio Ignatiano multis Perillustribus, Generosisque Dominis, ac nobilissima studiosorum corona presentibus, sederamus expectatione noui alicuius spectaculi intenti, cum ecce mediocris staturæ vir in conclaue ingreditur, magnificis passibus, pallio in humerum contorto inuolutus, atque ante mensam, theatri loco, appositam, reuerentiam spectatoribus exhibet ignaris, quid spectaturi essent. Pramisso hoc carimoniarum honore, pallium ore mordicus apprehendit, & à se expeditissimè super mensam proijcit; quo amoto euolutus ipse astat statuæ instar truncatæ, ab humero deorsum planus, tanquam trabs quædam vestibus induta, aut trophæum cui arma appenduntur. Carebat enim ambabus manibus, & vtroque brachio erat destitutus. Mox in mensam insilijt, & excussis calceis, paulo plus, quàm primores pedum digitos ostendit, quos habebat haud multò, quàm nos, longiores. Illis tamen omnia faciebat, quæ alij manibus solent. Nam

IX.

Oder. post.
ante hñ.

Cxl. lib. 4.
Antiq. Lect.
cap. 12.

Yyyy in

in primis musicum organum scitissime pulsabat, & si, qui folles attollens pone astabat, negligentiore se ostendisset, plano pede alapam illi excussissimam dabat. Tum panem, carnes, aliaque ipsdem pedum digitis cultrum tenens scindebat. Quin & vitrum leuabat vno pede, alteroque cantharum, sibi que ipse infundebat; & nunc vitrum, nunc cantharum ori adnotum exhauriebat. Postea & chartis pictis cum socio ludebat, eas miscens, distribuens, tenens, atque in mensam cum sonitu proijciens, non secus atque alius omnibus membris integer, homo. Denique calamum arripiebat, & pulcherrimos characteres scribebat; quodque magis mirandum, & acum sumebat, quam filio trajiciens, quouis sartore citius nebat & suebat. Itaque quicumque eum videbat operantem, manus dicebat ei, non officia manuum defuisse, aut certe manus ipsas in locum pedum demigrasse. Ad quod confirmandum, non omittam, hic, quæ in hanc ipsam rem, non ineruditus auctor collegit, verbatim exscribere. Sunt autem hæc. *Mira est providentia, & sollicitudo Natura, quam Creator omnium rerum ei, tanquam optima matri attribuit. Ea enim, in animalibus membris distortis, vel mutilatis, aut debilitatis, vel etiam omnino deficientibus, plerumque alijs membris, præter suum officium, ad quod destinati sunt, tale robur & dexteritatem, ex diuturna consuetudine, suppeditat, ut dicere aliquis possit, non in distinctione membrorum, sed in continuo usu perfectionem consistere. Hac de re sapius cogitavi, cum essemus Comburgi, apud verè nobilem & præstantissimum virum D. Erasmus Neusteterum. Is enim cum nulla benignitatis & humilitatis erga nos prætermisisset officia, insit accersiri, ex vicinis Salinis Suevicis Thomam Schweickerum, natum xxxi annos, & quidem honestis parentibus, quem licet mater sua absq; brachijs in lucem emissa fuisset, omnia tamen munia manuum, pedum subsidio ita exequeretur, ut quod in vno desiderares, in altero compensatum sibi esse affirmare non erubesceret. Nam cum in editiore loco, qui aquaret altitudinem tabule, in qua esculenta apposita erant, consedisset, apprehenso pedibus cultero, scindebat panem, & alios cibos. Pedes ea postea, nec non & potius, veluti manus, ori porrigebant. Peracto prandio pedibus pingebat nobis omnibus videntibus elegantes Latinas & Germanicas*

Philipp. Camerar. cent. 1. horar. subsec. cap. 37.

nica litteras, ut exempla eorum, quasi rem insolitam nobiscum sum-
ferimus. Postulantibus etiam nobis cultello parabat calamos ad scri-
bendum aptissimos, quos postea nobis donabat. Quum esset ita occu-
patus, diligenter inspexi formam pedum, quorum digiti erant ita ob-
longi, & ad res tenendas apti, ut procul aspicientibus manus (pallio
enim suo verecundè admodum crura tegebat) viderentur. Hoc spe-
ctaculum nobis sanè iucundum & antea non visum, iussus etiam
fuerat paulo antè Casarea Maiestati, cum illac transiret, exhibere,
qua hanc mirandam Naturæ compensationem non absq; munificen-
tia, lubens spectavit. Et paulò infrà. Similis homo mancus, vide-
licet absq; brachijs, nostro tempore fere totam Germaniam peruaga-
tus est, qui collo & mento gladium vibrare, hastilia eiaculari, & alia
multa mira dexteritate, & ita certò, longa consuetudine, qua velut
in artem transferat, didicerat, ut à proposito scopo raro, aut nunquã
aberrare solitus sit. Multis hæc annis antè in lucem sunt edita,
quàm ego suprà à me descriptum subtilem truncum, viderem,
ut proinde idem esse non potuerit. Quare in pluribus natura
ostendit, se, quod in vno aufert, in alio reddere, ac proinde
non nouercam, sed matrem agere.

Quanquam in nullo sensu est hæc mater mirabilior, quàm
qui solet esse mortalibus charissimus, hoc est in sensu oculo-
rum. Fuit Anno Christi 1612. Ingolstadij, iuuenis arculari-
us, qui à natura quidem lumen vtrumque acceperat, sed po-
stea, ut opifices isti solent, die quodam festo ac vacuo, tem-
poris fallendi gratia, fistulam æneam expoliebat, parabatq;
futuro certamini iaculatorum, qui metam pariter & præmiũ
posuerant. Ibi, dum nitratum puluerem incautiùs tractat,
incensus ille inopinato simul ac miserando casu, cum impetu
exillit, iuuenemq; repentè vtrinq; exoculauit. Oculis orbis in
hospitalem domum receptus est, in qua noluit otium agitare.
Primùm igitur ipse, ut in media senum vetularumq; turba se-
cretus habitaret, sibi lectum, & exiguum iuxta locum tabulis
circumæniuit. Neque alium arcularium adhibuit ad eam ar-
chitecturam. Ipse sibi canterium cæcus exasciabat; ipse asse-
res, ad circini mensuram, ferræ lamina secabat; ipse sectos as-
seres runcina dolabat, lauigabat; poliebat; ipse glutino fer-
rurumq; ruminabat;

Y Y Y Y Y 2

ruminabat;